

TEABENÕUE

Tutvunud põhjalikumalt detailplaneeringuga, tekkisid järgmised tähelepanekud.

Saaremaa valla kodulehel on selgelt öeldud, et Detailplaneeringu eesmärk on eelkõige üldplaneeringu elluviimine ja planeeringualade ruumilise terviklahenduse loomine.

Nigula, Lepametsa ja Lautri detailplaneering on **üldplaneeringut muutev**.

Detailplaneering piirneb läänest Läänemerega ja Kura kurgu hoiualaga. Planeeringu alal asuvad avalikult kasutatav kallasrada, veekaitsevöönd, ehituskeeluvöönd. Torgu valla rannaalade üldplaneeringuga, ranna piiranguvöönd 200 m.

Ehituskeeluvööndi piires on maa-ala Kaunispe hoiualal ning poollooduslikud kooslused ja loopealne.

Koostatud eelhindangu põhjal on Saaremaa Vallavalitsus seisukohal, et detailplaneeringuga kavandava tegevuse elluviimisega ei kaasne eeldatavalt olulist negatiivset keskkonnamõju ning seega pole vajalik algetada KSH-d

Keskkonnameti seisukohast (03.02.2023 nr 6-5/23/857-2) selgub, et arvestades hetkel teadaolevat informatsiooni kavandatava tegevuse ja edasise arengusuuna kohta, ei ole alust eeldada olulise ebasoodsa mõju ilmumist kavandavate tegevustega.

Keskkonnaamet on kirjast viidanud mitmetele ohtudele ja negatiivsetele mõjudele.

Eelhindangus on leitud, et kaitstavatele aladele (Kaunispe ja Kura kurgu hoiuala, Kura kurgu linnuala, Kaunispe loodusala) negatiivset mõju ei teki, kuna ehitustegevus nende territooriumitel ei toimu. Keskkonnaamet ei nõustu selle seisukohaga. Asjaolu, et ehitamine ei toimu kaitstaval alal, ei välista negatiivsete mõjude tekkimist. Praegusel juhul on kavandatud mitme uue hoonestuskoha rajamine ja seda vahetult hoiuala servas. Näiteks võib hoiualale levida müra (häirida pesitsevaid linde), suureneb tallamiskoormus (kahjustada kaitstavaid looduskoosluseid), maakasutus intensiivistub (nt muruniitmine hoiualal, mis lubatud ei ole), tekkida võib olemasolevate hoonestustega seoses kumulatiivsed mõjud jmt. Sellised negatiivsed mõjud peavad olema välistatud. Esitatud materjalid aga selles osas selgust ei anna.

Detailplaneering algetati ja jäeti algetamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Saaremaa Vallavolikogu 30.03.2023 otsusega nr 1-3/26

Kuna tegemist üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga, kas seda tutvustati ka osavalla koosolekul?

Regionaal ja Põllumajandusministeeriumi kirjas: 23.02.2024 nr 14-3/744-1

Koostöötegijate ja kaasatavate määramine Kaunispe külas Nigula, Lepametsa ja Lautri detailplaneeringule

Kirjas on palutud detailplaneeringu koostamisel veenduda, et kaasatud oleksid kõik, kelle õigusi võib detailplaneering puudutada.

Eelkõige kaasata maaomanikud, kelle katastriüksustele planeeritakse elamuid lähemale kui üldplaneeringuga määratud 200 m.

Hetkel ei ole arvestatud Kaunispe küla seisukohtadega ja muudetakse üldplaneeringut vähendades ehituskeelualas lubatud hoonete vahelisi kaugusi 200 meetrilt 50 meetrile.

Eelhinnangus ei ole toodud välja ja keskkonnaametile esitatud andmeid korrektselt. Eelhinnangus ei selgitata, et lubatud hoonete arv kinnistu kohta on 1 eluhoone ja 5 kõrvalhoonet., mis suurendab oluliselt keskkonnamõju. Lisaks muudetakse kinnistute sihtotstarvet ja määratakse 20% ulatuses ärimaaks. Detailplaneeringus ettenähtud igale kinnistule puurkaev ja imbväljak. Siin ei ole arvestatud mõjudega lähimatele puurkaevudele. Lisanduvad 4 puurkaevu võivad avaldada olulist mõju!

Rahandusministeeriumi seisukoht, et detailplaneeringu KSH menetlust pole otstarbekas algatada juhul, kui KSH eelhinnangus on põhjendatult leitud tegevusega tõenäoliselt ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Samas märgime, et vastavalt PlanS § 4 lõike 2 punktile 5 tuleb detailplaneeringu koostamisel hinnata selle elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid.

Planeering muudab üldplaneeringut ja juba algatatud tegevused muudavad oluliselt traditsioonilist külapilti (kinnistu piiridele rajatud 2 m kõrgune keevisaaed, mis takistab loomade liikumist).

Ettepanek jätta detailplaneering ootele, kuni on algatatud Keskkonnamõjude hindamine. Palun edastada meie seisukoht Rahandusministeeriumile ja Keskkonnaametile.

Saaremaa vald suhtub väga kergekäeliselt üldplaneeringuga määratud alade muutmisesse ja traditsioonilisse külapildi säilitamisse. Küla elanikud ei ole vastu arengutele, aga peab ka arvestama, et meie keskkond ei muutuks ja loodusväärtused säiliks.

Jälgime piiranguid ja minimeerime maksimaalselt keskkonnamõjusid. Vald saab ette kirjutada mitu eluhoonet ja kõrvalhoonet võimalik rajada, mis stiilis jne. Kujutage ette Betoonist kuubikut ja olemegi Viimsis. Lisaks ärimaa sihtotstarve?

Lugupidamisega

Kaunispe küla elanike nimel Anne Rand